

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 1 juli 1999 door de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "houdende de voorwaarden, procedure en duur van de erkenning van levensbeschouwelijke, politieke en sociaal-economische verenigingen voor het verzorgen van radio- en /of televisieprogramma's op de Vlaamse radio- en televisieomroep (VRT)", heeft op 9 september 1999 het volgende advies gegeven :

STREKKING EN RECHTSGROND

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp beoogt de nadere regels te bepalen in verband met de erkenning van levensbeschouwelijke, politieke en sociaal-economische verenigingen die zendtijd van de openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking krijgen om eigen radio- en televisieprogramma's te verzorgen.

De rechtsgrond van het ontwerp ligt vervat in de artikelen 27bis en 27ter (voor radioprogramma's), en 27quater (voor televisieprogramma's) van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995.

Het ontwerp zal in de plaats komen van de thans van kracht zijnde besluiten van de Vlaamse regering van 31 juli 1991 houdende de regels volgens welke derden kunnen worden gemachtigd om radioprogramma's te verzorgen, en van 21 december 1995 betreffende de erkenning van niet-commerciële verenigingen en stichtingen die uitsluitend tot doel hebben televisieprogramma's uit te zenden die rechtstreeks zijn afgestemd op het verschaffen van opiniëring vanuit representatieve sociale, economische, culturele, maatschappelijke en levensbeschouwelijke stromingen. Deze besluiten zijn immers nog een uitvoering van het vroegere artikel 27 en zijn niet meer aangepast aan de voornoemde nieuwe decretale regeling.

.../...

2. Het ontwerp bepaalt inzonderheid welke verenigingen in aanmerking kunnen komen voor erkenning en bevat enkele inhoudelijke verplichtingen in verband met de programma's die zij verzorgen (artikelen 1 tot 3).

Voorts regelt het ontwerp de procedure van erkenning (artikelen 4 tot 8).

Ten slotte bepaalt het ontwerp de duur van de erkenning op vijf jaar en regelt het de mogelijkheid om afstand te doen van de erkenning (artikelen 9 en 10).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. In fine van het eerste lid van de aanhef schrijven men "zoals ingevoegd bij het decreet van 29 april 1997" in plaats van "zoals gewijzigd".

Dezelfde opmerking geldt mutatis mutandis voor de inleidende zin van artikel 1, § 1, van het ontwerp.

2. Het derde lid van de aanhef vervange men door twee leden die als volgt geredigeerd kunnen worden :

"Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 29 juni 1999 over het verzoek aan de Raad van State om advies te geven binnen een termijn van een maand;

.../...

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 9 september 1999, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;".

Artikel 1

Het verdient aanbeveling, ter wille van de duidelijkheid, in paragraaf 2 van dit artikel te schrijven "... andere verenigingen met een levensbeschouwelijk karakter dan die welke erkend zijn overeenkomstig § 1, erkennen ..." in plaats van "... andere verenigingen met een levensbeschouwelijk karakter erkennen ...".

Artikel 5

Luidens dit artikel moet het verzoek om erkenning opgesteld zijn in het Nederlands. In dit verband kan verwezen worden naar de opmerking die de Raad van State heeft gemaakt in zijn advies L. 27.569/3 van 12 mei 1998 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "houdende de vaststelling van de procedure voor het Vlaams Commissariaat voor de Media" :

"2. Volgens de artikelen 2, 7°, en 9, § 2, 7°, van het ontwerp moeten klachten en bezwaren tegen beslissingen van het Commissariaat in het Nederlands gesteld zijn. Volgens artikel 10 moeten aanvragen tot het verkrijgen van een erkenning of een vergunning in het Nederlands ingediend worden.

.../...

Het Commissariaat is een instelling die door de Vlaamse Gemeenschap is opgericht, met toepassing van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Op het vlak van de regeling inzake het gebruik der talen valt die instelling onder de toepassing van de bepalingen van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen i.v.m. "de diensten van de Executieven van de Gemeenschap en het Gewest", meer bepaald i.v.m. de gecentraliseerde en gedecentraliseerde diensten van de Vlaamse regering "waarvan de werkkring het gehele ambtsgebied van de Gemeenschap ... bestrijkt" (artikel 35 van de gewone wet).

Uit artikel 36, § 1, 1°, van de gewone wet van 9 augustus 1980 volgt dat instellingen als het Commissariaat het Nederlands als bestuurs taal gebruiken. Artikel 36, § 2, bepaalt echter dat, m.b.t. de gemeenten met een speciale taalregeling uit hun ambtsgebied, op die instellingen de taalregeling van toepassing is die door de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken is opgelegd aan de plaatselijke diensten van die gemeenten. Hieruit volgt dat, overeenkomstig de artikelen 12, derde lid, en 25, eerste lid, van de gecoördineerde wetten, die instellingen in hun betrekkingen met particulieren het Nederlands of het Frans moeten gebruiken, naargelang de keuze die de particulier zelf gemaakt heeft.

In zoverre het ontworpen besluit voorschrijft dat particulieren zich in alle gevallen in het Nederlands tot het Commissariaat moeten wenden, zonder terzake rekening te houden met de afwijkende regeling waarop inwoners van de taalgrens- en de randgemeenten zich kunnen beroepen, is het strijdig met artikel 36, § 2, van de gewone wet van 9 augustus 1980.

Op dit punt dient het ontwerp dus aangepast te worden."

Dezelfde redenering geldt ook voor het verzoek tot erkenning waarvan sprake in artikel 5 van het voorliggende ontwerp. Dit verzoek wordt weliswaar niet ingediend bij een gedecentraliseerde instelling, maar bij de bevoegde minister. Dit doet echter niets af aan de toepasselijkheid van artikel 36 van de gewone wet van 9 augustus 1980.

.../...

De conclusie is dan ook dat het aangewezen lijkt om artikel 5, derde zin, van het ontwerp zonder meer weg te laten. Overeenkomstig artikel 36, §§ 1 en 2, van de gewone wet van 9 augustus 1980 kan (en mag) het bestuur immers geen rekening houden met een verzoek dat gesteld is in een andere taal dan het Nederlands of - in de overeenstemmende hypothese - het Frans.

Artikel 8

Het is evident dat verzoeken die niet beantwoorden aan de door het ontwerp gestelde voorwaarden, niet kunnen worden ingewilligd, zodat artikel 8 als een overbodige bepaling moet worden beschouwd en uit het ontwerp moet worden weggelaten.

Artikel 9

Men schrappe het woord "eerstvolgende".

Bovendien rijst de vraag of niet in een of andere overgangsregeling moet worden voorzien, rekening houdend met de omstandigheid dat, krachtens artikel 9 van het ontwerp, de nieuwe erkenningen zullen ingaan op 1 januari 2000.

Artikel 16 van het decreet van 29 april 1997 betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht bepaalt immers dat de

.../...

bestaande verenigingen en stichtingen die erkend waren om radio- en televisieprogramma's te verzorgen overeenkomstig het vroegere artikel 27 van de gecoördineerde decreten, hun erkenning behouden "tot zes maanden na de eerstvolgende vernieuwing van het Vlaams Parlement".

Daaruit volgt dat de bestaande erkenningen in beginsel vervallen op 14 december 1999 (zes maanden na de verkiezingen van 13 juni 1999). Het voorschrift van artikel 9 van het ontwerp houdt dan ook geen rekening met de omstandigheid dat tussen 15 december 1999 en 31 december 1999, de bedoelde verenigingen een erkenning zullen ontberen. Dat euvel kan worden verholpen door in een overgangsbepaling de op het ogenblik van de inwerkingtreding van het besluit in ontwerp bestaande erkenningen te verlengen tot 31 december 1999.

Artikel 10

Een erkende vereniging zal slechts kunnen afzien van haar erkenning indien zij er een bezit, in welk geval redelijkerwijze mag worden aangenomen dat de overheid zelf reeds beschikt over de documenten in verband met deze erkenning. Het is de Raad van State dan ook niet duidelijk welke de bedoeling is van de woorden "en in voorkomend geval vergezeld van de erkenning", tenzij het louter opleggen van een bijkomende administratieve formaliteit. De betrokken woorden kunnen dan ook beter uit dit artikel worden weggelaten.

.../...

Artikel 11

1. In de inleidende zin van dit artikel schrijve men "Opgeheven worden :" in plaats van "Worden opgeheven :".

2. De opheffing van de besluiten van de Vlaamse regering van 31 juli 1991 en 21 december 1995, heeft tot gevolg dat de verenigingen die in die besluiten worden opgesomd, niet langer erkend worden. Om die reden kan allicht beter bepaald worden dat de opgesomde besluiten worden opgeheven zodra de nieuwe erkenningen zijn gebeurd overeenkomstig de artikelen 1, 2 en 9 van het ontwerp.

3. In de opsomming van artikel 11 moet het 2° worden geschrapt. Het daarin vernoemde besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1992 heeft immers alleen in het jaar 1992 uitwerking gehad en is bijgevolg in de interne rechtsorde uitgedoofd. Bovendien heeft het bedoelde besluit geen betrekking op de erkenning als dusdanig, doch wel op de verdeling van de zendtijd tussen de erkende verenigingen.

Artikel 12

Deze bepaling beoogt de inwerkingtreding van het besluit in ontwerp te regelen, zonder dat evenwel een datum wordt ingevuld. Het verdient aanbeveling deze bepaling weg te laten uit het ontwerp. Het volstaat immers er zorg voor te dragen dat dit besluit in ontwerp op een tijdstip in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, derwijze dat de nieuwe erkenningen, overeenkomstig artikel 9 van het ontwerp, op 1 januari 2000 kunnen ingaan.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	M. VAN DAMME,	staatsraden,
	D. ALBRECHT,	
	A. SPRUYT	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. VAN NIEUWENHOVE, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS

J. DE BRABANDERE